

Skogsförvaltare
Jan Olof Larsson
janolof.larsson@malung-salen.se
0280-18137

Kommunstyrelsen

Dnr KS/2021:261

Synpunkter på Skogsutredningens betänkande SOU 2020:73

Beslut

Malung-Sälens kommun lämnar nedanstående synpunkter på Skogsutredningens betänkande SOU 2020:73.

Sammanfattning synpunkter Malung-Sälens kommun

Utredningen kan inte in någon del anses leva upp till direktiven om stärkt äganderätt och växande bioekonomi. Ökade insatser för en myndighetsdefinierad naturvård har fått betydligt större vikt, vilket i många fall motverkar skrivningarna om stärkt äganderätt i januariavtalet och utredningsdirektivet.

Frågan om en växande bioekonomi vill utredningen till stor del lösa genom att turismen ska öka när skogen inte längre kan brukas. Vi ser inget skäl till att skogsbruk och turism ska utesluta varandra. I Malung-Sälens kommun har Sälenfjällens besöksnäring utvecklats samtidigt som ett ansvarsfullt skogsbruk bedrivits i området. Turism och skogsbruk/träförädling är idag de viktigaste basnäringar i kommunen. Utredningens antagande om "naturturism" som ersättning för inskränkning i skogsbruket, förefaller ej väl underbyggt.

Brukande av skog och användning av skoglig tillväxt för att skapa en fossilfri och förnybar växande bioekonomi belyses ej i utredningen. Detta ingick inte i utredningens uppdrag, men då bevarad biologisk mångfald och brukande av skogen för hållbar omställning i slutändan skall balanseras, bör en noggrann konsekvensanalys av frågan ske i innan utredningens schablonmässiga förslag om skydd av skog genomförs.

Kunskapskrav i skogsvårdslagen

Utredningens förslag avseende det så kallade "kunskapskravet" innebär att myndigheternas utredningsansvar förskjuts på den enskilde skogsägaren. Utredningen föreslår att skogsägare i samband med avverkningsanmälan ska redovisa vilka naturvärden som finns i berört område och vilken hänsyn som ska tas till detta. Konsekvensen riskerar att bli att skogsägaren avstår från brukande även i "trivial" skog. Förslaget strider mot grundlagen då det där framgår att det är staten som ska visa att en rådighetsinskränkning är nödvändig. Det innebär en väsentlig försämring av både rättssäkerhet och äganderätt.

Utöver förslaget kunskapskrav anser utredaren att miljöbalkens kunskapskrav ska tillämpas när skogsbruksåtgärder är anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Detta riskerar att alltid aktualiseras när skogen har vissa

naturvärden. Vi menar att skogsägare aldrig ska behöva vidta omfattande undersökningar eller inventeringar av naturvärden för att få fortsätta bruka sin skog.

Vi är starkt kritiska till förslaget att avverkningsanmälningar inte längre ska ses som samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken. Det innebär ett dubbelt anmälningstvång.

Nyckelbiotoper

Vi delar utredningens bedömning att nyckelbiotopsinventeringen är oförenlig med skogsvårdslagen och att den därför bör upphöra. Det är också viktigt att staten tar ansvar för redan utpekade nyckelbiotoper när skogsägare inte vill lämna dem som frivilliga avsättningar.

Utredningen föreslår att nyckelbiotopsinventeringen ska ersättas av s.k. naturmiljöbeskrivningar på enskilt ägd mark med syfte att styra frivilliga avsättningar och generell hänsyn. Det är en misstroendeförklaring mot enskilda skogsägares egna bedömningar och framtagna skogsbruksplaner. Risker är att det får liknande konsekvenser som nyckelbiotopsinventeringen.

Flexibla skydds- och ersättningsformer

Utredningen föreslår att formellt skydd huvudsakligen ska bygga på skogsägarens medgivande. Det är ett utmärkt förslag som ökar skogsägares incitament att bevara och utveckla naturvärden. Samtidigt föreslår dock utredningen undantag från frivilligheten i form av särskilt prioriterade värden. Dessa skogar där tvång får tillämpas motsvarar 100-200 000 hektar nedan fjällnära skog och ytterligare 525 000 ha produktiv fjällnära skog. Med dessa undantag kommer frivilligheten i praktiken bara finnas på papperet. Man bör därför bortse från dessa undantag.

Stora avsättningar i fjällnära skog

De enorma avsättningarna i fjällnära skog som föreslås riskerar att skada det lokala näringslivet. Förutom själva skogsbruket, dess entreprenörer och vidareförädling har skogen stor regional betydelse som kapitalbas och säkerhet för många företagare. Det bidrar också till viktig infrastruktur. Satsningen vore ett dåligt utnyttjande av samhällsresurser och behövs inte för att klara våra internationella åtaganden.

Beskrivning av ärendet

Formellt skydd av fjällnära skog måste också bygga på frivillighet. Frivilligheten i avsättningar finns inte i förslaget när det gäller fjällnära skogar och avgränsade stora sammanhängande naturskogar. *“Målet med dialogen är att komma fram till vilka av de stora sammanhängande naturskogarna med mycket höga naturvärden som de privata skogsbolagen är villiga att delvis eller i sin helhet bevara som frivilliga avsättningar. De delar som endast delvis eller inte alls kan bevaras som frivilliga avsättningar bör ges formellt skydd. För de områden som ges formellt skydd är målet med dialogen att komma fram till ersättnings- och skyddsform.”*

Övrigt

Kommuner planerar för hur mark –och vattenområden ska brukas inom kommunen i den "kommunala översiktsplanen". Detta är bl.a ett sätt för att upprätthålla det demokratiska värdet i att beslut fattas nära dem som berörs samt att det för t.ex näringsidkare finns ett förutsägbart planeringsunderlag. Malung-Sälens kommun förutsätter att kommuner även framledes, genom kommunala översiktsplaner, har stort inflytande i frågor gällande markbrukande i kommunen.

Flera av utredningen föreslagna "regellättnader" har aldrig efterfrågats av skogsbrukare utan förefaller mer vara ett sätt för utredarna att teoretiskt möta den minskade tillgången på skogsråvara och inskränkning i äganderätt som utredningens förslag innebär. Det gäller exempelvis översyn av lägsta slutavverkningsålder, förkortad tid för avverkningsanmälan och undantag från avverkningsanmälan på planterad åkermark.

Lager på lager på lager av lagar, förordningar, åtaganden, EU-rätt, internationella åtaganden samt utpekanden från myndigheter har lett fram till en så komplicerad helhet att varken enskilda eller myndigheter med säkerhet vet vad som gäller. Problematiken har inte hanterats av utredningen men behöver hanteras politiskt som en helhet.

En stor del av äganderättsproblemen beror på myndighetsutövning och förändringar i myndigheternas arbetssätt. Den nya förvaltningslagen kom till för att förbättra myndighetsutövningen och stärka rättssäkerheten, lagen måste nu få större genomslag hos myndigheterna. Då utredningen inte hanterat detta behöver det hanteras politiskt.

Datum: *Malung 20210429*

Underskrift
Namnförtydligande

Hans Unander
Kommunstyrelsens ordförande